

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Пощинове число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о год. 6-й пополудні.

Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперника. — Експедиція
місцева в Агенції Ляндовского
в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні довесени по
15 кр. від стрічки.

Розпоряджене язикове

в користь рускої мови.

Вже в грудні минушого року пожа-
лувала ся консисторія митрополіча у Льво-
ві перед президією намісництва галицького
на те, що власті адміністраційні в пере-
писках своїх з духовенством руским не
уживають руского язика, а від урядів па-
рохияльних жадають нераз виказів і спра-
воздань в язичі польським. Сего року пред-
ставили послі Барвіньський і Вахнянин пре-
зидії намісництва наглядчу потребу оста-
точного управління язика руского в пе-
реписках властей адміністраційних з рус-
кими сторонами. Намісництво віднесло ся
до сих представлень як найприхильнійше,
а коли ми ще до того в послідних днях
марта с. р. о ту саму справу умінули ся
в вступній статі «Руслана», бачило ся на-
місництво галицьке спонуканим видати таке
розпоряджене язикове, датоване з 24-го
марта 1897 р.

«Вже обіжником з 14-го марта 1895
р. до ч. 2714 пригадав я старостам у всхід-
ній Галичині розпоряджене міністерства
справ внутрішніх з 20-го грудня 1852 р.
ч. 12466, з 4-го липня 1860 ч. 2160, роз-
поряджене міністерства стану з 10-го цвіт-
ня 1861 р. ч. 2325, нормуючі справу ужи-
вання краєвих язиків, т. є. польского і рус-
кого в відносинах з сторонами. Тепер звер-
нув я розпорядженням з 24-го марта 1897
р. до ч. 2728 увагу властей політичних
всхідної Галичини на основу згаданих роз-
поряджень міністерияльних, в котрих по-
становлено, щоби ті власті як в урядових
переписках з сторонами, так і в устних

розправах і письмах уживали того язика,
котрим сторони володіють.

Рівночасно звернув я увагу властей
на то, що сторонам і їх правним заступ-
никам вільно в письмах до властей ужи-
вати німецького, польского або руского я-
зика; що власті при списуваню протоколів
зі сторонами обовязані суть уживати їх
рідного язика; видавати вирокі в тім язичі,
в котрім сторони внесли першу свою
устну або письменну просьбу, наколи би
такої просьби не було — видавати вирокі
в язичі матернім сторони. Вкінці поручив
я взагалі, щоби власті політичні писали
до сторін: до селян, духовних, до урядів
парохияльних і т. д. в язичі, звичайно ними
уживаним. Ц. к. намісник Сангушко.»

Комунікат о сім розпорядженю пересла-
ло ц. к. намісництво митрополічій конси-
сторії під днем 31-го марта 1897 р.

Щож сказати нам до сего розпоря-
дження? Скажемо, що ми надіяли ся его, зна-
ючи докладно, що теперішній управитель
краю нашого до справи рускої відносить
ся з повною справедливостю і прихильно-
стю. Кн. Сангушко зрозумів кривду, яка
діялась руским сторонам, отже і рускому
народові, на его власній землі через те,
що іменню власті політичні відносили ся
до народу руского з певною нетолеран-
цією. Нині ся хіба направлена, а замінте
те, що ціле діло довершило ся без шуму
та розголосу. Розпоряджене те приймуть
оба народи лише з вдовolenем і вдякою.
Знов усунено один камінь преткновения на
дорозі мирного і приязного пожитя обох
народів в краю. Чия заслуга в тім ділі?
— питане се лишаємо отвертим. Ми раді,
що так стало ся, т. є. що енергія і добра
воля полагодила ту пекучу справу в ко-
ристь народу руского. А до наших земля-

ків маємо лише одну просьбу: користати
всесторонно з сего нам вельми прихиль-
ного розпорядження.

Вибори галицькі.

В багато місцевостях ужито війська на те,
щоби не допустити до вибору людських кандида-
тів, або щоби виборців стероризувати. Таке ста-
лось в Холосві. Там вибрано людських виборців,
але староста уневажнив правибори без причини.
Відтак вислано військо і при других виборах покалі-
чено троє людей на кладовищі. Деяким виборцям
подавано карти легітимацийні, але не дано їм
карт виборчих. Ось тут маю один документ ста-
рости косівського в руках, котрий гласить: Сим
передаю начальникови громадскому карти легі-
тимацийні, а по карти до голосованя має кож-
дий виборець зголосити ся до мене лично. Таке
діяло ся в Надвірній, в Косові і Турці, де нарід
темний і де старостою є брат нашого міністра
п. Білинського. Там виборцям просто виписувано
імя кандидата правительственного. Ось що ста-
ло ся, приміром, в Косові. В день виборів зго-
лошують ся виборці в старостві по карти
до голосованя. Їм дають карти, але з ви-
писаним іменем кандидата. Відтак обступаютъ
їх жандарми і ведуть просто до льокалю
виборчого. Колиж один священик з Ясенева
хотів виборцеві, на его просьбу, дати другу кар-
ту з виписаним кандидатом (бо виборець був не-
письменний) то сейчас прискочив жандарм, ви-
дер карту, і хотів священика арештувати за
агітацію виборчу. Двом, трем людям не вільно
було стояти в купці на улиці. При кождім свя-
щеннику або інтелігентнім чоловіці ставляно жан-
дармів, щоби не виписували виборцям імен кан-
дидатів. Такі практики були головно на поряд-
ку дневнім в горах де нарід є меньше просві-
чений.

Скорбні листи з життя України.

(Конець.)

Не можна не признати фактом нестемно
певним, що молитовно-моральний рух студентів,
помолити ся за душу загубленої дівчини, кий-
ське начальство взяло за факт революційної во-
рохобні і хто умисне спонуканий інтересами не-
доброго egoїзму, хто через свою простоту та
низкоокість — розвели в щось «страшенно
важне». Господь відає з якої речі і 20 дня сего
місяця, сподіваючись якоїсь ворохобні, військо
і поліція сновитали по місту і тим самим ши-
рили неспокій між людьми. Нарешті хтось з на-
чальства «запевнив ся» і запевнив і тих, що
наче ті горобці, жахають ся конопляного стра-
хонуда, що в неділю 23. буде на Подолі нова
демонстрація студентів вкупі з робітниками.
Поміркувавши холодною головою коло такого
«страхонуда», легко було впевнитися, що така
демонстрація діло неможливе. Нехай буде, що
в Києві робітників усякого стану набереть ся
20.000; але-ж з поміж них запевне не набереть
ся і $\frac{1}{25}$ таких щоби були з'організовані і висту-
пили за ідею. Щож би вони голоручні спромож-
ні були вчинити?! Нехай, скажемо, й те правда,
що велика більшість студентів — люде занадто
молоді, перенятливі і під свѣжим впливом бла-
городного почуття образи і зневаги зневолюем і
закиданем в тюрми їх товаришів, перенялись би
вірою в солідарність з ними маси робітників;

але-ж між студентами є, певна річ — і люди
такі, що глянули-б на такі заходи розсудливо і
впевнили-б своїх загонистих товаришів, що де-
монстрація з неорганізованою масою темних
робітників голоручних небезпечна вже з одного
того погляду, що в темній масі можливо про-
кинути ся недобрим інстинктам і тоді вона, щоби
задовольнити останні, може заходити ся бити
жидів і нівечити їх добро. — Така легко мо-
жлива подія обурила-б проти студентів не тіль-
ки усіх жидів, але й християн і привела-б на
сам-кінець до жахливих добутків супротивле-
них інтересам студентів.

Однак кийське начальство не спинило ся
коло такої простої думки і перш за все звеліло,
щоб в суботу 23. в майстерні залізничні робітни-
ків не пускали з роботи о 6-ій годині вечера,
як се звичайно буває, а держали їх на роботі
до години 9-ої, а в неділю, щоби робота йшла
так само, як і в будень. Такий же наказ зро-
блено і по всіх більших фабриках в Києві.

Війська два полки (полк запинерів і полк
піхотинців) були зібрані в касарнях і в фортеці
о 6-ій годині ранку в неділю, зазброєні рупни-
цями і кожен жовнір 15 набоями. Опріч того
була на поготові і частина артилерії, а козаки
і якась частина піхотинців час від часу дефи-
лювали по місту...

Тим часом начальственні глави зібрали ся
на раду: що чинити далі з університетом? Най-
старший старшина вимовив думку, щоби спинити
науку в університеті і оголосити його замкне-

ним. Більшість радних не пристала до такої
думки, доводячи, що чудно вельми буде зами-
кати університет, коли досі менш третини сту-
дентів брала участь в демонстраціях 18 і 19
дня; і з тієї третини закинено в тюрми чолові-
ка 200 чи що; так за що-ж карати усіх остан-
ніх студентів, себ то не давати науки більшій
2000 студентів? — Стали на тому, що коли не-
діля мине спокійно, дак щоби в понеділок вики-
нути в університеті від імені генерал-губерна-
тора острогу і погрозу, а коли студенти спо-
рудять демонстрацію, дак буде оголошено стан
облоги.

Неділя минула цілком спокійно. Студенти
ще в суботу зібравшись на «сходу» прирадили
жодної демонстрації не чинити, а подати до
генерал-губернатора петицію, просячи визво-
лити швидко з тюрм полонених товаришів їх.

Понеділок, як і сьогодні цілий день спокій-
но; лишень по ночах да ранками поліція і жан-
дарі зрушають спокій ревізіями та арештами.
Звістно, опріч начальства ніхто запевне не ві-
дає і не можна довідати ся, скільки людей за
отсей тиждень закинено в тюрми. Коли няти
віри тим звіткам, які подходили до мене, дак досі
увязнено і закинено в остроги не менш трох
сотень студентів і сотні півтори не студентів.
Між останніми увязнено, але, кажуть зовсім не-
залежно від справи «панахидної», учителя з ді-
вочої гімназії — Степенка і учительку Шлі-
пенбах. В справі демонстрації увязнено чимало
дівчат. Полонених розмістили так: кілька де-

Найцікавіше при всіх тим є се, що у нас в останніх часах заведено політику, котра нас Русинів просто обурює. Тут не ходило о здержане якогось руху проти станів, але старано ся здавити рух національний. Рускому народови виповіджено війну (*супротивлене*). Так, мої панове. Сьвященників і людей з інтелігенції арештовано (*за що?*) ведено о 6 годині ранком під багнетами немов яких зброднярів. Питаєте за що? За те, що не хотіли узнати в Галичині польського державного права. Лише ті суть добрі, що мовчать до виборчих практик і о сторонництві шляхотським. Всякому дороге чувство народне, але у нас замикають за те сьвященників. Ба, що більше! Дражнять весь руский нарід, щоби показати себе спасителем Австрії, але се дражнене не лежить в інтересі Австрії. Не знаю, чи є на сьвітї спокійніший чоловік від руского чоловіка. Руского хлопа не можна порівнювати з Мазуром. Недавно жалувал ся хтось в Америці, що як Мазур дістане в лице від фермера, він сейчас віддає. У нас діє ся інакше. Як Русина ударили в лице, то він тебе ще в руку поцілує. І тих людей називають бунтівниками. І против тих людей висилають війско.

А що діє ся в день виборів? В Швайцарії се день сьвяточний, у нас день нещастя. Виборець мусить бути героєм. В Борщеві з'організовалась товпа драбів, що біла киями кожного виборця. Один виборець заховав карту легітимаційну за пазуху, то жиди повалили его на землю і карту видерли. Другому давали жиди 25 зр. за карту. Колиж виборець не хотів видати карти, то заманено его до шинку, де явило ся зараз двох жандармів і де велено ему показати карту легітимаційну. В тій хвили прискочив жидок і видер ту карту. Виборець просить жандарма, щоби прийшов ему в поміч, але жандарм арештує виборця а жидка пускає.

Жандарми дивлять ся на такі річі байдужно. Так само і урядники. В Городенці видержид виборцеві карту голосованя, а коли хтось звернув на се увагу комісара, то комісар відповів: ми не дамо ся тут нікому тероризувати (пос. Козловский: *Як зве ся сей комісар?*). Левицкий. Наші старости не хотять в таких случаях видати другу карту, кажуть, що закон сего не предвидів. В Дрогобичі і в Бережанах донесено до прокуратурії, що 60 виборців віддало свої голоси на людового кандидата Олесницького, а в урні найдено лише 27. Люди підписали се донесенє. Тепер веде ся в тій справі слідство. Як оно впаде, не знаю. І се також цікаве, що при голосованю віддано 243 голосів, хотя сконстатовано, що 10 виборців не брало участі в виборах. Таких случав було на сотки. Я не хочу про всі говорити. Кажуть, що такі справи належать до суду. Але я знаю з досвіду, що суди в таких справах відповідають: не-

сятків в казематі фортеці; 60 чоловіка в «Арештанських ротах», а останні в острожі. Досі нікому ні з батьків, ні з родичів увязнених не дозволено бачити ся з вязнями; ледви дозволено (і то не всім) пописувати постелі, чаю да цукру. А треба сказати, що інших, (як от на ір. студента Черняхівського; Вовка-Карачевського) побрали в неволю хорими.

Чи довго бранців тримати-муть в неволі? Сего вгадати не можна. Є чутка, що за тиждень почнуть визволяти. Дай Боже. А доки що батьки і родичі полонених ходять повиті хмарою журби тай більш нічого!.. Взагалі не можна не помітити, що відносини публіки до отих жахливих подій, занадто пасивні, а інде з уст людей освічених і ніби то інтелігентних доводить ся чути проти студентів голоси — просто хижі! «Нагайками-б їх драть!» говорив один піп — катехит Коровицький. «Всѣхъ етихъ дѣвокъ розгами-бъ на площади выѣтъ!» говорила інтелігентна панночка з родини «високоблагородної». — «Въ салдаты ихъ всѣхъ» (студентів), чув я від одного пана полковника... Правда — де в закутку нишком більшість людей висловлює «полное сочувствіе» і до Вітрової, і взагалі до маніфестацій і до молодіжи, що спорудила маніфестації, але-ж реально з того «сочувствія» наче з цапа того — ні молока — ні вовни..

(З Буковини.) Журавель.

ма сути чину. Дятого домагаємо ся, щоби сі справи виборчі розглянула комісія парламентарна. Сего домагає ся честь нашої вітчизни, честь краю, з котрого в кабінеті засідає чотирох міністрів. Сего домагає ся і честь армії нашої, щоби єї не уживано до партійних цілей. То погано, що вояки відтак самі говорять: На що нас сюди приведено? Се скандал, що ми тут прийшли. Я думаю, панове, що ми живемо в австрійськім а не в польськім парламенті. Надіюсь, що будете за нами голосувати.

Вісти політичні.

Оба правительства, австрійське і угорське, думають сейчас по сьвятах великодних внести до парламентів *предложеня угоди* межі обома половинами держави. В неділю прибыв бар. Банфі до Відня, був в полудне на авдіенції у Цісаря а відтак конферувал з гр. Баденім. В суботу запросив міністер фінансів послів чеських Форшта, Янду, Кафтана, Крамажа і Сегналі і обговорювал з ними точки угоди з Угорщиною. Конференция мала характер інформаційний.

Німецькі дивізіони, нераді теперішній більшости парламентарній, ударяють на Молодочехів за те, що они сполучили ся з февдальною шляхтою і клерикалами.

Словінці надіють ся, що по полагожденю язикового питання в Чехії прийде черга на подібні справи в Сирії, Країні та Каринтії. *Südsteierische Post*, пишучи про те, каже, що хотя союз елементів клерикальних з ліберальними Чехами є неприродний, то діла уложать ся в сей спосіб, що Молодочехи піддержать змаганя клерикалів до украєвлення шкіл.

Справа кретенська. Потверджує ся вповни вість, що грецькі «охотники», *vulgo* «повстанці», перейшли границю тесалійську недоступними сутками Піндуса, звели бій щасливий з граничною сторожею турецкою, розрушили і спалили кілька блокгазів турецких, забрали кілька пушок, заповнили кількадесят турецких жовнірів, відослали їх в табор грецький війск регулярних і — що «охотники» грецькі находять ся вже в силі 3000 людей в плечах кордону турецкого, в Македонії. Перші вистріли на континенті упали вже, все одно з чийх рук, а се значить одно, що *нарушене міра європейского*. Цілею охотників грецьких є зворохобити Македонію, а найблизшою консеквенцією сеї ворохобні буде то, що сусідна Болгарія і Сербія, для обезпеченя своїх границь, займуть примезні частини Македонії і сим способом вступлять мов-то з konieczности в акцію военну.

Король Юрій, прочувши про сю пригоду, видав, для замаскованя справи, строгий розказ до своєї армії, щоби не важила ся переступати границі турецкої. З другої сторони велів султан своєму вождови, Едемови паші, переступити границю грецьку і йти на Ляриссу, але під услівем, наколи би провірено, що в бою брали участь не охотники, а регулярні війська грецькі. Обі сторони відиграли проте комедию, а жадна з них не хоче взяти на себе одвічальности перед Європою, будь-то она перша почала бій. Які втрати понесли охотники при переході границі а які Турки — о сїм доносять різно. Турецькі дивізіони пишуть навіть, що Турки всюди щасливо били ся. Они і відперли коло Превози два кораблі грецькі, що хотіли на берег висадити 700 жовнірів грецьких. Так само мали Турки відперти щасливо атак 400 Греків на Нарду.

Що до сил воєнних на границі тесалійській, то они представляють ся такими: Вдовж лінії граничної, від Олимпу на захід, на височинах гір Хасія, стоїть 7 дивізій турецких в числі 113.000 з 252 пушками. Крім того находить ся в Європі під проводом Ахмета Гіфрі ще 25.000 Турків з 50 пушками. Греки висунули на границю ледви 44.000 жовнірів з 114 пушками. З тих одна часть (30.000) стоїть під Ляриссою під проводом королевича, друга частина розміщена в Епірі. Сили грецькі суть проте значно менші. Греки здає ся тому і кинули охотників своїх до Македонії, щоби там викликати ворохобню і одну частину армії Едема паші задержати на місці. Знатокі воєнні не врожать добра Греції.

А щож робить Европа? Европа доручила 6 цвітня обом сторонам воюющим ноту, в ко-

трій сказано, що одвічальність за все спаде на сторону зацінну, але Европа не дозволить побідникови використати побіду. Кораблі європейські мають полишити ся на водах грецько-турецких і продовжати блокаду. Видко, що Европа супроти фактів досить безсила, але має ще надію — зьлокалізувати війну.

Після найновіших вістий не лише самі охотники грецькі перейшли границю тесалійську біля Країї, але в нападах на блокгазів турецькі брало участь і регулярне війско грецьке. Охотники не віднесли великих користей воєнних. Після донесень офіціальних Едема паші відперто охотників на всіх точках з значними втратами. Охотники не вдерли ся далше в границі Македонії як на дві милі. Тимчасом дипломати європейські підготовлюють блокаду пристани пірейської, на що вже мали згодити ся Росія, Австрія і Німеччина, а на самій Креті триває бій далше в різних місцевостях. Замітною є також вість, що президент кабінету грецького Деліянїс має подати ся до димісії. Значило би се, що Греція хоче капітулювати.

Новинки.

— **Руско-народний театр** під дирекцією пп. Йос. Поліщука і Мих. Ольшанського дав онюди перше представлене в Перемішли в Замковій сали, відігравши драму «Хата за селом». На друге представлене відіграно штуку «Не ходи Грицю на вечерниці», а на третє, на вчєра, заповіджено комедию Григ. Цеглиньського «Торговля жемчугами».

— **Др. Євгеній Петрушевич**, адвокат краєвий у Львові, переніс свою канцелярію адвокатську до Сокаля.

— **П. Ярослав Олесницький**, родом з Зарванців, повіта підгаєцького, одержав в львівськім університеті докторат прав.

— **Хто обжалований в Березовиці**. Тернопільська прокуратурія державна обжаловує аж 22 селян з Березовиці по причині звисних розривів прав виборчих. Головним винновником і проводирем подає акт обжалованя Яна Сковропольського, котрого разом з прочими обвинює прокуратурія о злочин публічного насильства сповнений нападом на дім Підгайного і его ушкодженням. З акту обжалованя показує ся, що дому Підгайного не адемольтовано а лиш ушкоджено.

— **Другий руский театр**. «Галічанін» подає вість, що завязує ся другий руский (відай перший руский) театр. Хто сей театр основує поки що остає тайною. До тепер лиш тільки звисно, що трупа театральна буде складати ся з 40 осіб, котрою має управляти якийсь патріот в епілії з рутинованим артистом. Товариство се має мати свій статут і кожний з театральної дружини вступаючи до театру мусить підписати сей статут. Новий той театр після «Галічаніна» має хорошу гардеробу і розпоряджає всіми потрібними средствами. Зголошеня треба висилати до Самбора під адресою «Руский театр» *poste restante*. Аж тепер буде благодать на Руси — два театри! Дай Боже і найбільше, але заким то мало би наступити, то наша суспільність повинна почути ся до обовязку перше бодай один театр поставити на сильних ногах. Всяке дроблене в тім згляді є убійством давньої інституції а рівнож і нової. Як буде два театри — то оба они знидють.

— **Є. Е. п. Намістник кн. Евст. Сангушко** вїїхав в суботу по полудні разом з женою з Відня до Венеції.

— **Нещасні пригоди**. З Красного, залізничної стації між Львовом а Золочевом, пишуть: Дня 5-го с. м. стягали пібери самі без машини вагони на двірці в Краснім. Межи тими Лев Дідух мав задачу зсунені вози до купи счінани ланцухами. Коли так два вози зближали ся до себе, Лев Дідух не чекаючи, аж вози цілком зійдуть ся, хотів перше увійти межі них, щоби пізнійше не хилати ся; але не встиг утечи, бо в часі его переходу як-раз вози ударили о себе, а Дідух понав ся межі тарелі з пружинами і ети-снений ними погіб на місці.

— **В справі пашпортів до Росії** оповіщує російський консуль у Львові п. Пуєтошкін: На основі обовязуючих приписів речинєць візованя пашпортів виносить шість місяців. В часі того речиння кождому чужинцеві вільно переїздити через границі Росії після вподобі, але по шістьох місяцях пашпорт, хоч би він був виставлений навіть на три роки, мусить бути на ново візований.

— **Товариство руских женщин в Чернівцях**. Презесова сего «общества», пані Геровска, сповняє дуже чудно обовязок «предсідательки» сего товариства, що постановило собі за головну задачу ширити просвіту між бідними міщанськими рускими дівчатами. Коли одна молода Русинка приняла ся безплатно учити молодші

товаришки, що належать до сего товариства рускої літератури, п. Геровська виступила против того і просто заборонила науку. Причину подала таку, що такими річами лише «забиває ся» дівчатам голови і не доводить ся до нічого. Се чули ми з кількох сторін. Також доходять до нас вісти, що теперішній виділ займає ся ще менше долею товариства, як попередній, і що якби не невтомима праця п. Матковської, котра справді по материнськи опікує ся дівчатами, товариство давно перестало би існувати. Виходить таке, що одна п. Матковська дивляє цілий тягар ведення товариства а прочі знають лише критикувати всі прояви в товаристві, не займають ся нічим і повторяють лише як діти слова председательки. Легко вгадати, яка з того користь руским дівчатам, для котрих завязало ся жіноче товариство.

— **Нещасна пригода в церкві.** В місцевості Лябрус у Франції завалила ся в часі богослуження стеля в церкві. В наслідок того погинуло 8 осіб, а 30 дітей покалічених, з тих десять тяжко.

— **Страшний огонь** вибух дня 30 марта в Шамрайвіці на Україні коло Білої церкви в стайнях, де містила ся славна на цілу Росію стадня коний гр. Браницкої. Огонь був мабуть підложений, бо показав ся рівночасно в кількох місцях, а ширив ся так скоро, що чотирох паробків, що спали в стайні, ледве утікло з житом через вікно. В тій стадині було 130 коний і з них погоріло 121 штук; лише 9 коний удало ся врятувати. Пересічена вартість кожного коня виносила по 1000 рублів. Крім того згоріло 40 штук робочих волів. Не обійшло ся і без жертви людської. Іменно управитель стаднини, старенький п. Сьвенткевич, коли довідав ся о нещастю упав раженим серцевим ударом. Білоцерківська стадня видавала коні чистої крові англійської, дуже цінені до перегонів і ловів. Кожного року відбувала ся в Білій церкві випродаж молодників, а на ті ліцитації, славні в Європі, зїздили купці з цілого світа.

— **Виворожи мені, циганочко!** Скільки разів бувало так, що чоловік дає собі ворожити циганці, хоч відтак з сеї ворожби сьміє ся. Таким недовірком в ворожбу циганську був і Петро Мартин, сідельник з віденського передмістя Фаворітен, що помер в 1891 році. Замолоду яко челядник сховався він всю Європу, був в Німеччині, був в Парижі, зайшов і до Лондону. Там лущила ся йому мала пригода. Злодій нічні обікрали якогось золотника, а поліція недотепна глядаючи за злочинцем, увязнила і нашого Мартин. Пересидів небаго 6 тяжких неділь у в'язниці, заким вийшла на яв его невинність. Тоді Мартин взяв за перо і описав свої в'язненні муки так дотепно в брошюрі, що писмо его дійшло аж до рук самої королеви Вікторії. Королева прочитала брошюрку і веліла собі представити дотепного Віденця. Конець був такий, що королева обдарила Мартиня кільканацятьма фунтами штерлінгів. Мартин вернув до Відня, але на довго не закріпив ся. Его тягнуло на чужину. Тож небагом опинив ся він в Угорщині над Тисою і там оженивши ся з чорноокою, русавою дівчиною провадив спокійно своє ремесло сідельничче. Там і стрів банду циганську. А коли сусіди его веліли собі ворожити, то і цікавий Мартин спитав у циганки своєї долі. «Ти не будеш щасливий, ти умреш від пса, але одно з твоїх дітей буде дуже щасливе». Так виворожила циганка. Мартин засьміяв ся. Він не вірив в ворожбу. По часі він переселив ся назад до Відня і відкрив склеп. Їму не вело. Тож треба було склеп продати а стати знов челядником сідельничким. Зійшло кілька літ. Діти, Петрусь і Павлинка, виросли тимчасом. Колиж Мартин одного вечера вертав з вартату свого майстра домів, лущилась йому така пригода. Величезний пес, англійська дога, вибіг нагло з хати, друлив собою Мартиня, а сей упав так нещасливо, що в кілька день помер на зрушенні мозку. Вдова вийшла небагом заміж. Але вітчим не дбав про дітей з першого подружжя. Тож мати віддала Петруся в службу, а Павлинка найшла собі становище в конфекції сукон дамських яко «Probiermamsel». Тут сподобалась она одній проїзній Американці і небагом опинилась в Новім Йорку. Про матір своєю не забувала, писала до неї часто: «Я щаслива, маю добру службу в фабриці каменярській». А в останнім письмі стояло: «Я виходжу заміж і то за сина мого багатого фабриканта». Тоді аж пригадала собі мати Павлинку ворожбу циганки з над Тисою. Ворожба оправдала ся. Мартин помер від пса, а одна дитина его загодувала. І як тут не вірити ворожбитам?

— **Ювілейна вистава у Відні.** В честь 50-літнього ювілея пановання цісаря Франц-Йосифа I. буде на другий рік уряджена у Відні вистава різнородних приватних і публичних уряджень, що мають на цілі добро і гаразд суспільности (Wohlfahrts-Ausstellung).

— **В Києві** буде сего року устроєна вистава промислово-ремеснична на площі при улиці Васильківській і на Печерську. Вистава буде відкрита 1 червня. Участь в ній возьмуть головню полудневі губернії Росії.

— **Нові залізничні шляхи** у всхідній Галичині. В сім році на Поділю крім шляху Борки великі-Грималів мають повстати ще два нові шляхи. Межи Чортковом і Калинівщиною буде отворена нова станція Черкавщина. З тої станції буде поведений новий шлях на Ягольницю, Тлусте, Дзвиняч, Торске до Заліщик, а віден до Лужан на Буковину, де буде получене з залізницею Львів-Чернівці. Другий шлях буде поведений з нової станції межи Чортковом і Гадинківцями, Вигнанки, на Борців, Скалу до Івана пустого. Станція Гадинківці буде знесена.

— **Небезпечну злодійку** арештували минушого понеділка на черновецькій торговлиці. Вже кілька осіб було зголошено ся на інспекцію поліції, що їм пропали мошонки з грішми, аж тут поліцай Андронік припровадив якусь паню, убрану в чорну одіж, що єї прилапав, як витягала якийсь пани мошонку з кишені. Арештована подала, що називає ся Марія Столяр, родом з Кіцманя і признала ся до крадіжки. Та при ревізії найшли у неї аж 16 ріжних мошонок з меншими або більшими квотами. Столярову передали до суду.

— **В суботу** зійшло ся в Чернівцях з 200 осіб поминати Шевченка на німецький лад на комерсі. Не було на нім нічого такого невиданого, лише промови, сьпіви і деклямації. Дуже подобала ся промова Сербя Чунковича, котрий дав нам свідомство, що віємо бавити ся по родинному, невимушено. Чужий чоловік, так як він замітив се зараз у нашій громаді — і дуже єму то сподобало ся. Але нам не сподобало ся то, що не було де такий громаді людий вигідно помістити ся. Видко, коли треба, то буковинських Русинів зібрано би ся сотками на рускім концерті і т. п. — щож, коли нема своєї вигідної салі! Доконче потрібно о неї постарати ся. А як думаєте, чи нам Німці, Волохи або Поляки вимурують поверх на Народнім Домі разом з салею?

— **Чи змінює ся площа землі.** Один німецький природознавець задав собі труду і порівняв докладно теперішню географічну карту цурихського кантону, в Швайцарії з картою з року 1667. При зіставленю обох карт показали ся великі зміни на площі землі. В році 1667 було 149 озер в згаданім кантоні а тепер нема вже з них 73. Прочі оставші озера зменшили значно свої розміри; лісів убуюло о 10%. Зміни ті зайшли в протязі двох послідніх століть.

Іменованя перенесеня і конкурси.

— **Іменованя.** Ц. к. виспий львівський суд кравий іменував авсультантами округа львівського ц. к. виспного суду кравого практикантів концентових Дирекції почт і телеграфів: дра Ів. Рутковского і дра Мих. Кравчика, дальше практиканта концептового Намістництва Казим. Сьвіжовского та практикантів судових: Валер. Пашковского, Тад. Волянина, Вікт. Слоневского, Фр. Ковальского, Ник. Третьяка, Йос. Любинецкого, Йос. Дворжака і Тад. Подбельского. — **Г. В. Цісар** іменував директора залізниць державних у Львові, радника двора Альфр. Дейму міністеріальним радником, а заступника директора залізниць державних в Станиславові Кес. Фестенбурга директором залізниць. — Президія ц. к. краевой Дирекції скарбу іменовала концепіста Йос. Біликевича комісарем скарбовим, а концептового практиканта Ів. Коморка концепістом.

Вісти з Епархії Львівської.

Презенту на Дубрів, дек. нараївського, одержав о. Евг. Рудницький (в пропозицію на Дубрів прийяті були в терно оо.: Вол. Ганицький, Ем. Рудницький і Теодор Кинасевич, а в списі оо. Вол. Сабат і Евг. Рудницький. В пропозицію прийяті на Підгайчики оо.: Як. Краснопера, Ів. Насальський, Ем. Билинкевич, Пав. Кульчицький, Ів. Алиськевич; на Дожанку оо.: Йос. Охримович, Дам. Лопатинський, Ад. Марковский, Йос. Гоцький, Гр. Дичковский, Евг. Купчинський, Ем. Билинкевич, Ів. Алиськевич, Евст. Нижанковский. — На конкурсе розписані з речинцем до 27. мая с. р. Любінці дек. стрийського і Протеси дек. журавеньского, а з речинцем до 2. червня с. р. Маркова дек. підгаецького. — До канонічної інституції візваний о. Ів. Целевич на Солуків. — Консистерія віднесла ся до президії намістництва о згоду на канон. інституцію о. Евг. Рудницького на Дубрів. — Канон. інституцію одержали оо. Сильв. Богачевський на Побук, Лукіян Січинський на Мшану, Стеф. Донорович на Десятники, Григ. Содомора на Новосілку-Кут, Вол. Потучко на Сіхів. — Завідательство одержали оо.: Мик. Любинецький з Побука в Любінцях, Григ. Кармалита з Боратина в Підгайчиках, Ал. Ротко з Десятник в Протесах, Теод. Кинасевич з Новосілки-Кут в Марковій, Пав. Кульчицький з Вербівчика в Гозієві. — Почестним совітником митропол. Консистерії іменований о. Пав. Бачинський, парох Глинян Застава. — Архирейську грамоту похвальну з правом уживаня крилошанських від-

знак одержав о. Василь Марчак, парох Балич подорожних. — Архирейську грамоту похвальну одержали оо. Мик. Кукурудза парох Балич нагірних і Мих. Щуровський сотрудник в Бубнищі ад Тисів. — Совітниками митроп. суду супружого іменовані оо. крил. др. Ів. Бартошевський і катихит Евг. Гузар. — Декрет увільнення від конкурсу одержав о. Мик. Янович парох Кального. — Правительство асигнувало плату з релігійного фонда для приватного сотрудника в Заваді на два роки а в Стрілках і Ярчєві на один рік.

Вісти з Еп. Перемискої.

До канонічної інституції завізвані оо. Мих. Колтунюк на Передільницю дек. добромільського, Ант. Скобельський на Лосинець дек. височанського, Мих. Добрянський на Ясеницю замкову дек. старо-самбірського, Іл. Олексин на Старяву дек. устрицького. — Канон. інституцію одержав о. Ор. Чехович на Сокаль. — Завідательство в Боратині дек. белского одержав о. Василь Лаврецький. — О. Ів. Пастернак парох в Тилієві одержав 6-недільну відпустку для поратования здоровля.

Цінник львівської палати торговельної і промислової.

Львів дня 14 цвітня 1897.

I. Акції за штуку.

	пла- тять зл. кр.	жада- ють зл. кр.
Зеліз. г. Кар. Людв. по 200 зл. мк.	216	219
Зеліз. Львів-Черн.-Яеси по 200 зл. валь. србл.	285	289
Банку гіпот. гал. по 200 зл. в. а.	392	400
„ кред. гал. по 200 зл. в. ав.	210	—
Гарбарні в Рєшові по 200 зл. в. ав.	190	200
Фабрики вагонів в Сяноку перед тим Ліпінского по 500 кор. в. ав.	250	260

II. Листи заставні за 100 зл. в. ав.

Банку гіп. г. 5% в. ав. з 10% пр.	110 10	110 80
„ „ „ 4 1/2% „ льос в 50 л.	100	100 70
„ „ „ 4% „ в боль. по 200 К.	96 70	97 40
„ краев. 4 1/2% в. ав. льос в 51 л.	100 50	101 20
„ „ 4% в. ав. льос. в 57 л.	97 50	98 20
Тов. кред. гал. земс. 4% (перша емс.)	97 80	98 50
„ „ „ 4% льос. в 41 1/2 літ	97 60	98 30
„ „ „ 4% „ в 56 літ	97 40	98 10

III. Обліги за 100 зл.

Гал. фонду пропнац. 4% в. ав.	97 90	98 50
Буков. „ „ 5% „ „	103	—
Комунальні Банку кр. 5% (2 ем.)	102	102 70
„ „ 4 1/2% (3 ем.)	100	100 70
Пожички краев. 6% в. ав. з року 1873	103	—
„ „ 4% „ „ 1891	—	—
„ „ 4% по 200 кор. з р. 1893	97 40	98 10
„ м. Львова 4% по 200 кор.	97 10	97 80

IV. Льоси.

Міста Кракова	24 50	26 50
„ Станиславова	41	—

V. Монети:

Дукат цісарський	5 62	5 27
Наполеондор	9 50	9 60
Рів-імпериял	9 55	—
Рубль російський срібний	1 20	1 25
„ „ паперовий	126 20	127 20
100 марок німецьких	58 50	58 90

Поїзди залізниць

від 1 н. ст. мая 1896 після львівського часу.

Відходять зі Львова.

	5-16	9-16	10-31	3-26	7-21	11-36
до Кракова	6-36 п	—	10-06	2-47 п	—	11-21 п
„ Підволочиск	6-50 п	—	10-25	3-01 п	—	11-48
„ (з Підзамча)	6-46 п	—	10-01	3-21 п	—	10-51
„ Черновець	5-58	—	10-11	3-41 п	7-58	—
„ Стрия	—	—	9-51	—	7-31	—
„ Рави рускої	—	—	10-21	3-36*	—	9-31
„ Янова	—	—	—	1-41**	—	—

Приходять до Львова

	5-46	9-31	2-06	7-31	9-21	10-06
Зь Кракова	—	8-41	3-10 п	5-46	—	10-41 п
„ Підволочиск	—	8-48	2-54 п	5-21	—	10-36 п
„ (на Підзамче)	—	8-04	2-37	6-46	—	10-31 п
„ Черновець	—	8-36	2-27	—	10-46	12-46
„ Стрия	—	8-51	—	6-21	—	—
„ Рави Рускої	—	8-26	6-04	—	9-30	—
„ Янова	—	—	—	—	—	—

*) В неділі і сьвята не курсують.

**) Лише від 16 червня до 31 серпня тільки в неділі і сьвята.

Ті числа, в котрих підчеркнені мінути чорною лінійкою, означають пору нічну від 6:00 год. до 5:59 год. вранці.

Поспішні поїзди напечатані товстими буквами і означені буквою п., поїзди блискавичні, при котрих нема во-зів Ш. класи, буквою б.

Львівський час розрізняє ся від середньо-європейского (залізничного) о 36 минут, іменно коли після середньо-європейского часу єсть година 10, то після львівского єсть 10 год. 36 мин.

Книгарня

„Наукового Товариства імени Шевченка“

у Львові, ул. Академічна ч. 8.

продає слідуєчі книжки:

Др. Кмітків. Вільгельм Тель Шілера	— 30 зр.
Вол. Барвінський. Цар Іосиф II., відчит	— 10 „
А. К. Толстой. »Дитячий і хлопячий вік«	1 40 „
З чужих зілників, збірник оповідань	1 40 „
Василь Барвінок. Безталанне сватань, оповідань	— 80 „
І. Баштовий. Українство на літературних повах з Москвициною	— 50 „
Стефан Качала. Похід Собеского під Відень 1683	— 20 „
Історія коротка Руси	1 00 „
Микола Костомаров. Руска історія в життєписах	— 80 „
„ І і Ш томи по	2 20 „
„ Історичні монографії т. I.	— 30 „
„ Богдан Хмельницький, т. I.	6 40 „
„ II, III, IV	— 30 „
„ Гетьм. Ів. Виговського і Юр.	1 60 „
„ Хмельницького	1 25 „
„ Гетьмановане Брюховецког о	— 30 „
„ Гетьмановане Даміана Мно-	1 25 „
„ гогрішного	1 25 „
„ Гетьмановане Самійловича	1 50 „
„ Гетьмановане Мазепи	— 30 „
В. Антонович і Д. Іловайський. Історія великого	1 60 „
Князівства литовського	— 30 „
Д. Іловайський. Княжий період до Данила Галиц-	1 80 „
кого ч. 2.	— 30 „
Смирнов, Дашкевич, Шараневич. Монографії до	1 50 „
істор. Гал. Руси	— 15 „
Василь Лукич. Угорська Русь	1 00 „
„ Ватра, альманах стрийський	— 50 „
Др. Смалъ-Стоцький. Minopolitätsvotum	— 30 „
„ Руска школа, випуск I і 2 по	— 15 „
Хванько. »В народ, оповідань«	— 10 „
Мих. Пачовський. Про Билини і думи рускі	1 00 „
Олександр Колеса. Шевченко і Міцкевич	— 80 „
Левенко. Пани і люди, повість	— 10 „
„ Салдатський розрив	— 10 „
Іван Сурик. Твори з московського	— 20 „
Геринг-Герасимович. Що то є господарність	— 25 „
Шевченко з бандурою над Дніпром	— 20 „
Осип Маковей. Поезії ч. I.	— 10 „
„ Оферма	— 10 „
„ Весняні бурі	— 20 „
Михайло Старицький. В темряві драма	— 20 „
„ Облога Буши	— 10 „
„ * * * Нарід в неволі	— 60 „
Юлій Верне. Подорож довкола землі	— 20 „
Молитвенник народний (фонетичний)	— 20 „
Осип Барвінський, Павло Полуботок, трагедія	— 20 „
Марко Кропивницький. Титарівна драма	— 20 „
Школиченко. Між народ, повість	— 20 „
Кирило Студинський. Лірики студія	1 00 „
„ Пересторога	— 20 „
Панас Мирний. Лимерівна, драма	— 10 „
Митро Омелькович. Писання українські	— 10 „
Василь Кулик. Писання	— 50 „
Василь Щурат. Чернеча республіка на Афоні	— 60 „
„ Замітки до Чернця Шевченка	1 20 „
„ Пісня про Роланда	— 65 „
Брет Гарт. Крісеї, повість	— 50 „
„ Батьки і діти	— 30 „
Тургенев Ів. Дворянське гніздище, повість	— 10 „
„ Дім, повість	— 40 „
Вас. Ріленко. Іфігенія в Тавриді, драма	— 10 „
Мих. Коцюбинський. »Хо« оповідань	— 10 „
„ За для хозяйства	— 40 „
Первантес-Мірон. Пригоди Дон Кіхота	— 20 „
Вол. Шухевич. Записки школяра	— 10 „
„ Від Бескида до Андів	— 5 „
Дніпрова Чайка. Казка про сонце, Писанка по	2 00 „
Учитель з року 90, 91, 93, 94, 95 по	4 00 „
Давінок з рочи.: 92, 93, 94, 95 по	— 5 „
Байки Глібова	— 10 „
Вас. Ільницький. Читанки 1, 2, 3, 4, по	— 10 „
Лев Толстой. Микола Палкин	— 80 „
Геретекер. Розбишак на ріці Місісіпі	1 00 „
Еліза Оржешкова. »Хам«, повість	— 75 „
„ Низини	— 60 „
Октав Фейлет. Дневник одной пані	— 80 „
„ З великого світа	— 40 „
Стефан Руданський. Твори т. I.	— 10 „
М. Грушевський. М. Війми з жерел до історії	1 00 „
України Руси	2 00 „
„ Жерела до історії України Ру-	— 10 „
си т. I.	— 20 „
Волод. Шашкевич. Зілляник, поезії	— 10 „
Іос. Левіцький. Проби поетичні ч. I.	— 20 „

Учитель

орган руского товариства педагогічн. двотижневник педагогічно-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірменська ч. 2. Передплата на цілий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.

На сьвята Славні дріжджі

МАВТНЕРА і СИНА у ВІДНІ,
щоденно сьвіжі, незаводячі в розчині
поручає
головний склад для Галичини
КАРОЛЯ БАЛЛАБАНА

У ЛЬВОВІ,
улиця Галицька ч. 23.

Ласкаві замовлення залагоджує від-
воротною поштою. 5-4

Адміністрация

„РУСЛАНА“

глядає анонсера.

Зголошувати ся в Адміністрації (ул.
Коперника ч. 9, II. поверх) між го-
диною 12-ою а 1-ою в полудне.

Т. А. КАЛІЧЕК.

Робітня

убрань жіночих

у Львові, Ринок ч. 25.,

(I. поверх)

приймає всілякі замовлення і виготовляє їх з гу-
стом і елеганцією після найсвіжіших журналів.

22—?

„ДНІСТЕРЪ“

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

у Львові в домі „Просьвіти“ Ринок ч. 10.

перше і одинокє руске товариство асекураційне,
припорученє Всч. Духовенству і всім вірним через
Ем. Кард. Митр. і Преосв. Еп. Ординариати всіх трех
Епархій, обезпечає будинки, худобу, господарські
знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах
і будинках против шкід огневих за можливо най-
низшою оплатою.

Школи ліквідув ся і виплачує ся сейчас по
пожарі а договори заключені з першими Тowa-
риствами контрасекураційними подають „Днѣ-
стерви“ можливість обезпечувати і виплачувати і
найвищі суми.

Поліси »Дністра« приймає Банк краєвий
при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечити ся через „Днѣ-
стеръ“ після всіх можливих комбінацій в Товa-
рстві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як
найкористнійші услівя і видає поліси і квіти в
руським язичі.

Товариство взаїмного кредиту „Дністеръ“
стоваришенє зареєстрованє з обмеженою пору-
кою, приймає від своїх членів і третих лиць
вкладни до опрочентованя по 5%. Гарантія ціл-
ковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють
ся тільки властителам реальностей, вільних від
тягарів, за порукою двох членів. З позичок від-
тягає ся десята часть на удїл.

Зголошенє о удїленє агенції в місцевостях
де »Дністеръ« не є заступлений, приймають ся.
(13—?)

АГЕНЦІЯ ЧАСОПИСИЙ

А. ЛЯНДОВСКОГО

у Львові, Пасаж Гавсмана (Гранд-Готель)

приймає передплату на всі часописи у всяких
язиках і доставляє їх до дому без всякої доплати.

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповіджеєм і

3% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженєм,

а всі иньші находячі ся в обігу 4½% Асигнати касові з 90-дневним
виповідженєм будуть опрочентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4%
з 30-дневним речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекция.

Руска справа

в роках 1891—1894

НАПИСАВ Н. В.

Ціна 50 кр. в. а.

З пересилкою 55 кр.

Дістати можна в книгарні Тов. ім Шевченка, або в Ставропільській.